

Sociale veiligheid van uw leerlingen meten

met het digitale Kwaliteitszorginstrument De Vreedzame School

Als Vreedzame School heeft u gekozen voor een schoolbreed programma voor sociale competentie en burgerschap. Op uw school krijgen leerlingen een stem, voelen zich gezien en gehoord en leren zelf conflicten oplossen. Het gedachtegoed wordt doorleefd door de schoolleiding, lerarenteam, leerlingen en ouders.

Maar hoe weet u of u de beoogde doelen bereikt? Hoe zit het met de borging van alle inspanningen die u als vreedzame school hebt gedaan? Hoe weet u of leerlingen zich veilig voelen op school? En wat kunt u doen om dit structureel te verbeteren?

Antwoord op deze vragen krijgt u met het nieuwe Kwaliteitszorginstrument bij De Vreedzame School.

Het Kwaliteitszorginstrument van De Vreedzame School bestaat uit vier verschillende deelinstrumenten, die aan verschillende groepen binnen de school (leerlingen, leerkrachten, MT, et cetera) worden voorgelegd:

- 1. Veiligheidsthermometer**
- 2. Vragenlijst Groepsklimaat**
- 3. Borgingsinstrument**
- 4. Vragenlijst Onderzoek De Vreedzame School**

U krijgt de beschikking over alle deelinstrumenten, maar kunt uw eigen keus daarin maken. U kunt bijvoorbeeld alleen de Vragenlijst Groepsklimaat of de Veiligheidsthermometer afnemen.

Digitale afname

Het kwaliteitszorginstrument is een webbased vragenlijst waarvoor u per afname betaalt. Het is dus geen website waarvoor u een meerjarig abonnement moet afsluiten.

De vragenlijsten van het Kwaliteitszorginstrument worden online ingevuld en op een veilige manier verwerkt. Vervolgens krijgt u de rapportages met inachtneming van de privacyregelgeving digitaal door de CED-Groep toegestuurd.

Coördinator Kwaliteitszorginstrument

Bij de afname van het Kwaliteitszorginstrument krijgt één persoon binnen school een belangrijke coördinerende rol. Deze coördinator Kwaliteitszorginstrument:

- krijgt de links naar de vragenlijsten (van alle deelinstrumenten) voor de gehele school via zijn/haar mail;
- zet deze lijsten per mail uit binnen de school (welke deelinstrumenten is dus afhankelijk van de keuze van de school);
- draagt er zorg voor dat iedereen de lijsten invult;
- krijgt na afloop de rapportage over de ingevulde lijsten;
- is in algemene zin voor zijn/haar school de contactpersoon voor communicatie over het Kwaliteitszorginstrument.

Doorlooptijd

De doorlooptijd van het digitale Kwaliteitszorginstrument is vier weken. Dat betekent dat iedere school – na ontvangst van de inlogcodes - vier weken de tijd heeft om de vragenlijsten in te vullen voordat de rapportage (automatisch) wordt opgemaakt. U kiest zelf welke instrumenten u wilt afnemen. Lijsten die niet zijn ingevuld, kunnen niet meer worden meegenomen in de

rapportage. Tussentijds ontvangt de coördinator daarom een herinneringsmail, zo ook enkele dagen voordat de rapportage wordt opgemaakt.

Rapportage

De rapportage wordt in pdf-vorm aan de coördinator gemaïld, beveiligd door middel van een wachtwoord. Voorafgaand aan de verzending neemt De Vreedzame School contact op met de coördinator over het vrijgeven van het wachtwoord.

Afhankelijk van het aantal deelinstrumenten dat u afneemt en het aantal groepen op school telt het rapport tussen de 30 en 70 pagina's. Het bevat schooloverzichten, tabellen per groep, leerling-overzichten en concrete suggesties om daarna aan de slag te gaan zodat u uw onderwijs en de sociale veiligheid op school nog verder kan verbeteren.

Voor interpretatie en verdere analyse van de resultaten kan desgewenst contact opgenomen worden met de adviseur die de invoering van het programma heeft begeleid, of met een Vreedzame School-adviseur van de CED-Groep.

Kosten

U bestelt het digitale Kwaliteitszorginstrument per schoollocatie. Na bestelling heeft u de mogelijkheid tot éénmalige afname van de vier verschillende deelinstrumenten. U kunt ze allemaal afnemen, of bijvoorbeeld alleen de Vragenlijst Groepsklimaat en de Veiligheidsthermometer. De prijs blijft het zelfde.

De prijs wordt bepaald door het totaal aantal leerlingen op de locatie:

- Minder dan 100 leerlingen € 395,- per afname
- 100 tot 400 leerlingen € 450,- per afname
- Meer dan 400 leerlingen € 550,- per afname

Deze bedragen zijn per afname en inclusief BTW.

Na uw bestelling ontvangt u binnen enkele dagen de links naar de vragenlijsten. Deze mail is afkomstig van Parantion, het ict-bedrijf dat de vragenlijsten faciliteert.

Vanaf deze datum heeft u vier weken de tijd om de vragenlijsten in te vullen voordat de rapportage (automatisch) wordt opgemaakt. Houd bij het moment van aanvragen dus rekening met evt schoolvakanties die binnen de periode van vier weken vallen.

Bestellen en meer informatie

Bestel het Kwaliteitszorginstrument [in onze webwinkel](#), via www.cedgroep.nl/webwinkel.

Hierna vindt u informatie over hoe de Veiligheidsthermometer, de Vragenlijst Groepsklimaat, het Borgingsinstrument en de Vragenlijst Onderzoek De Vreedzame School er uit zien.

Wilt u nog meer weten over het Kwaliteitszorginstrument?

Neem contact op via devreedzameschool@cedgroep.nl.

1. Veiligheidsthermometer

Sinds 1 augustus 2015 is in de wet vastgelegd dat scholen niet alleen aantoonbaar sociaal veiligheidsbeleid moeten voeren, maar dit ook jaarlijks moeten monitoren met een betrouwbaar instrument. Dat kan aan de hand van de Veiligheidsthermometer. Dit instrument brengt de veiligheidsbeleving van uw leerlingen in kaart.

Door aan te sluiten bij de Enquête Tevredenheid Leerlingen uit het programma Vensters van de PO-Raad, voldoen we aan de eisen voor betrouwbaarheid en validiteit die de Onderwijsinspectie stelt aan dit soort instrumenten.

En, indien voldoende scholen hun gegevens (anoniem) delen, wordt het mogelijk om de resultaten van de bovenbouw via Vensters.nl te vergelijken met een benchmark. Vensters

levert ook een managementrapportage over de leerjaren (6), 7 en 8. Deze rapportage kunt u – als u dat wenst - digitaal verzenden aan de Onderwijsinspectie.

Vanaf groep 6 vullen we de Veiligheidsthermometer aan met enkele vragen van de Enquête Tevredenheid Leerlingen (bijvoorbeeld: Hoe graag ga je naar school? Heb je het naar je zin in de groep?) Door deze aanvulling is de enquête integraal opgenomen binnen de Veiligheidsthermometer. De Veiligheidsthermometer blijft daarnaast een aantal extra vragen houden.

Met de resultaten kunt u de stand van zaken tot op leerlingniveau analyseren; een duidelijke meerwaarde ten opzichte van bestaande instrumenten, zoals de monitor van ITS. Een alternatief voor de Veiligheidsthermometer is de hiervoor genoemde Enquête Tevredenheid Leerlingen. De enquête is alleen geschikt voor de groepen (6), 7 en 8 en de terugkoppeling van de resultaten gaat per leerjaar (niet per groep), en geeft geen analysemogelijkheden op leerlingniveau.

Aan de hand van de Veiligheidsthermometer kunt u aan de buitenwereld laten zien hoe het met de sociale veiligheid op uw school is gesteld en voldoet u aan de eisen die aan een goede veiligheidsmeting worden gesteld. Bovendien bevat de rapportage die u krijgt concrete tips en aanwijzingen naar aanleiding van de resultaten. Deze handvatten zijn direct gekoppeld aan de Vreedzame onderwijspraktijk.

Er zijn twee versies, door leerlingen in te vullen, met hulp van de leerkracht:

- groep 2 t/m 5
- groep 6 t/m 8

Uit het instrument:

		
	nee	ja
1. Ben je deze week wel eens bang geweest in de klas?	☐	☐
2. Ben je deze week wel eens bang geweest in school? (bijvoorbeeld in de gang of het toilet)	☐	☐
3. Ben je deze week wel eens bang geweest op de speelplaats?	☐	☐

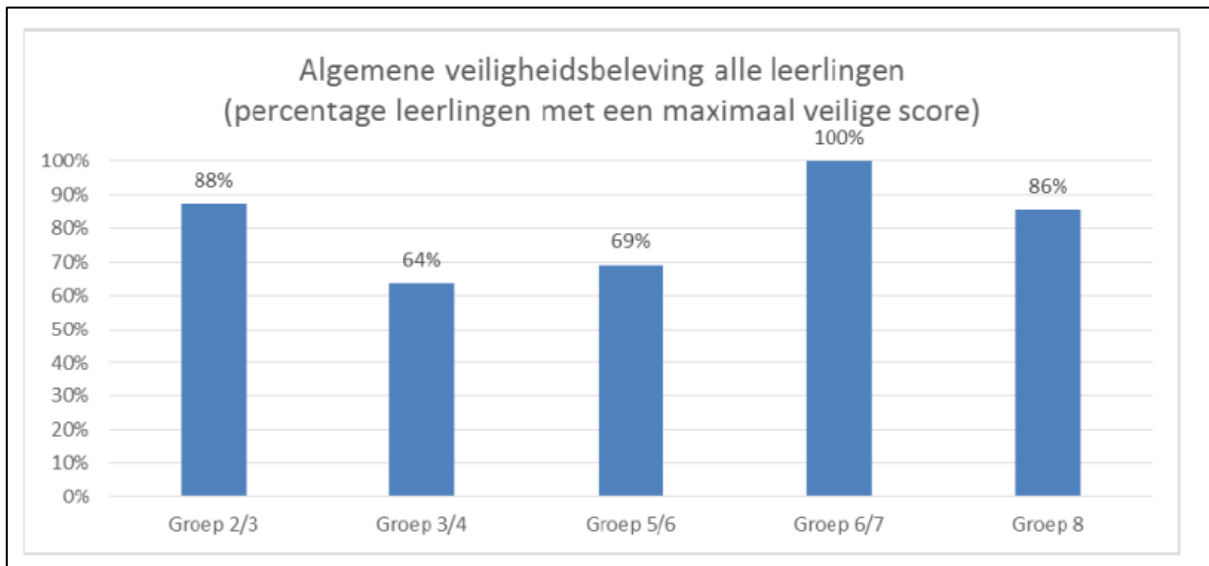
Figuur 1: Uitsnede vragenlijst Veiligheidsthermometer groep 2 t/m 5

	veilig	beetje veilig	beetje onveilig	onveilig	weet niet
17. In de klas voel ik me...	☐	☐	☐	☐	☐
18. In de school (buiten de klas, bijv. op de gang) voel ik me...	☐	☐	☐	☐	☐
19. Rond de school (op het plein / op weg naar het gymlokaal) voel ik me...	☐	☐	☐	☐	☐
20. Tussen school en thuis voel ik me...	☐	☐	☐	☐	☐

Figuur 2: Uitsnede vragenlijst Veiligheidsthermometer groep 6 t/m 8

Uit de rapportage:

Figuur 3: Op schoolniveau: het percentage leerlingen in een groep dat een maximale score heeft behaald.

	Naam leerling	in klas	in school	rond school	tussen school en thuis	gepest	uitgescholden of bedreigd	bang voor andere kinderen	last van schoppen, slaan	gepest op internet of sms	totaal: alle scores opgeteld
1.	E	4	4	4	4	3	4	4	4	4	35
2.	M	4	3	3	4	4	4	4	3	4	33
3.	S	4	4	4	4	4	4	3	4	4	35
4.	A	3	3	3	4	3	3	3	3	4	28
5.	E	4	4	4	4	3	3	4	4	4	34
6.	A	3	3	4	4	3	3	4	3	4	31
7.	S	4	4	4	4	4	4	4	4	4	36
8.	D	4	4	4	4	3	4	4	3	4	34
9.	C	2	2	4	3	2	2	2	2	4	23
10.	F	4	4	4	4	4	3	4	3	4	34
11.	N	4	3	3	3	4	2	4	3	4	30
12.	J	4	4	4	4	4	4	4	4	4	36
13.	K	4	4	4	4	4	4	3	4	4	35
	% veilig	77%	62%	77%	85%	54%	54%	69%	46%	100%	
	Totaal	Aantal leerlingen dat zich veilig voelt (groen)									9
	Totaal	Percentage leerlingen dat zich veilig voelt									69,23%

4 = veilig (vraag 1-4) of nooit (vraag 5-9)
 3 = beetje veilig of soms
 2 = beetje onveilig of vaak
 1 = onveilig of altijd

Figuur 4: Overzicht Veiligheidsthermometer op leerlingniveau

2. Vragenlijst Groepsklimaat

Aan de hand van deze lijst meet u of de beoogde doelen van het programma worden bereikt. Lukt het om de leerlingen conflicten constructief op te laten lossen? Is er een positief sociaal klimaat in de groep? Voelen leerlingen zich verantwoordelijk voor elkaar en hun omgeving? Zijn leerlingen in staat om op democratische wijze besluiten te nemen? Staan leerlingen open voor elkaar, ook als ze van elkaar verschillen?

De lijst wordt ingevuld door de leerkracht. In de bovenbouw (vanaf groep 6) vullen zowel leerkracht als leerlingen een vragenlijst in. U kunt deze lijst beschouwen als een 'volgsysteem' op groepsniveau.

De Vragenlijst Groepsklimaat bevat vragen over vier sociale taken:

- Conflicten oplossen
- Verantwoordelijkheid voor de gemeenschap nemen
- Democratische overleggen
- Open staan voor verschillen

Uit het instrument:

1. Conflicten oplossen				
Wat doen kinderen in het algemeen in een conflictsituatie?				
Bij ons in de groep:				
	bijna nooit	meer niet dan wel	meer wel dan niet	bijna altijd
1. komen de kinderen met oplossingen bij conflicten (bijv. om de beurt)	☐	☐	☐	☐
2. lossen kinderen conflicten op zonder geweld (schelden, schoppen, slaan)	☐	☐	☐	☐
3. zijn kinderen in staat af te koelen als het echt ruzie is geworden	☐	☐	☐	☐
4. zeggen kinderen wat ze willen (in een conflict)	☐	☐	☐	☐

Figuur 5: Uitsnede vragenlijst groepsklimaat onderbouw (groep 1 en 2, door groepsleerkracht in te vullen)

2. Verantwoordelijkheid voor de gemeenschap (groep) nemen				
Hoe gaan de kinderen in het algemeen met elkaar om?				
Is er sprake van gemeenschapszin?				
Bij ons in de groep:				
	bijna nooit	meer niet dan wel	meer wel dan niet	bijna altijd
9. houden leerlingen zich aan de afspraken in klas en school	☐	☐	☐	☐
10. spreken leerlingen iemand aan die zich niet aan de afspraken houdt	☐	☐	☐	☐
11. zeggen leerlingen er iets van als iemand wordt gepest of onrechtvaardig wordt behandeld	☐	☐	☐	☐
12. helpen leerlingen iemand die hulp nodig heeft	☐	☐	☐	☐

Figuur 6: Uitsnede uit vragenlijst groepsklimaat middenbouw (groep 3, 4 en 5, door groepsleerkracht in te vullen)

3. Democratisch overleggen

Stel je een klassensituatie voor waarin wordt overlegd om samen tot een besluit te komen, bijvoorbeeld over de organisatie en invulling van de afscheidsavond van groep 8.

Bij ons in de groep:

	bijna nooit	meer niet dan wel	meer wel dan niet	bijna altijd
18. doen leerlingen goed mee met het nemen van een besluit	☐	☐	☐	☐
19. luisteren leerlingen naar andere leerlingen	☐	☐	☐	☐
20. stellen leerlingen vragen aan andere leerlingen	☐	☐	☐	☐
21. brengen leerlingen hun mening onder woorden	☐	☐	☐	☐
22. gaan leerlingen in op de argumenten van een ander	☐	☐	☐	☐
23. onderbouwen leerlingen hun mening met argumenten	☐	☐	☐	☐

Figuur 7: Uitsnede uit vragenlijst groepsklimaat bovenbouw leerkracht-versie (groep 6, 7 en 8)

4. Openstaan voor verschillen

Hoe staat het met de houding ten opzichte van `verschillen` in de klas of in de school?
Hoe gaan kinderen om met verschillen?

Bij ons in de groep:

	bijna nooit	meer niet dan wel	meer wel dan niet	bijna altijd
30. laten we iedereen meedoen met spelletjes	☐	☐	☐	☐
31. werken jongens en meisjes goed samen	☐	☐	☐	☐
32. werken we ook samen met leerlingen die niet direct vrienden zijn	☐	☐	☐	☐

Figuur 8: Uitsnede uit vragenlijst groepsklimaat bovenbouw leerling-versie (groep 6, 7 en 8)

Uit de rapportage:

1 = bijna nooit		2 = meer niet dan wel		3 = meer wel dan niet		4 = bijna altijd		
Groep	Conflicten oplossen		Verantwoordelijkheid voor gemeenschap nemen		Democratisch overleggen		Openstaan voor verschillen	
Afnamemoment	1	2	1	2	1	2	1	2
groep 1/2	3,2		3,0		2,5		3,0	
Groep 2/3	3,3		2,8		3,3		3,0	
groep 3/4	3,1		3,0		2,8		3,5	
groep 5/6	1,9		2,3		2,3		2,8	
groep 6/7	3,2		2,9		3,1		3,2	
groep 8	3,6		3,4		3,2		3,2	

Figuur 9: Gemiddelde scores voor alle groepen op de vier sociale taken van De Vreedzame School, ingevuld door leerkrachten.

3. Borgingsinstrument

Het Borgingsinstrument brengt de 'kwaliteit' (de stand van zaken) ten aanzien van de implementatie van De Vreedzame School in kaart. In te vullen door alle leerkrachten, inclusief ib-ers, bouwcoördinatoren en schooldirectie. Of naar keuze door een deel van het team. Met de resultaten kunt u een borgingsplan opstellen met concrete ambities voor de komende beleidsperiode. In de rapportage die u ontvangt van het Kwaliteitszorginstrument vindt u daarvoor concrete handvatten.

Uit het instrument:

3. Participatie				
	altijd	vaak	soms	niet
9. leerlingen beslissen mee over bepaalde zaken (bv inrichting school en klas, aanschaf spelen)	☐	☐	☐	☐
10. leerlingen hebben in alle groepen gemeenschapstaken in de klas	☐	☐	☐	☐
11. leerlingen hebben ook de organisatie en het beheer van deze taken deels in handen	☐	☐	☐	☐
12. er zijn leerlingmediatoren opgeleid en in de school werkzaam	☐	☐	☐	☐

4. Verankering in organisatie				
	ja	nee		
17. er is een stuurgroep Vreedzame School (vergadert 6x per jaar, gekoppeld aan de blokken)	☐	☐		
	altijd	vaak	soms	niet
18. De Vreedzame School is een vast agendapunt tijdens de teamvergadering (6x per jaar)	☐	☐	☐	☐
19. er zijn jaarlijks klassenbezoeken gericht op De Vreedzame School	☐	☐	☐	☐

Figuur 10 en 11: Uitsneden uit vragenlijst Borgingsinstrument

Uit de rapportage:

Zichtbaarheid en uitdragen:	
6. De Vreedzame School is zichtbaar in de lokalen (prikbord, afbeeldingen, afspraken etc.)	3,6
7. De Vreedzame School is zichtbaar in het schoolgebouw (foto's mediators, welkomstbord)	3,6
8. er is een mediatiehoek	3,2
Participatie leerlingen:	
9. leerlingen beslissen mee over bepaalde zaken (bv inrichting school en klas, aanschaf spelen)	3,0
10. leerlingen hebben in alle groepen gemeenschapstaken in de klas	3,7
11. leerlingen hebben ook de organisatie en het beheer van deze taken deels in handen	3,2
12. er zijn leerlingmediatoren opgeleid en in de school werkzaam	3,6
13. leerlingen hebben ook andere klassenoverstijgende gemeenschapstaken	3,4
14. er zijn commissies in de klassen	3,1
15. er zijn schoolcommissies met vertegenwoordiging uit alle groepen	3,5
16. er zijn in alle groepen groepsvergaderingen	2,8

Figuur 12: Uitsnede uit resultaat Borgingsinstrument

4. Vragenlijst Onderzoek De Vreedzame School

Deze vragenlijst kan gebruikt worden als nulmeting voorafgaande aan de invoering, en vervolgens jaarlijks worden herhaald. U krijgt dan zicht op het effect van het programma op het gedrag van leerlingen en leerkrachten, wat u kunt gebruiken als verantwoording naar uw schoolbestuur, inspectie, ouders, gemeente, enz. In te vullen door alle leerkrachten inclusief ib-ers, bouwcoördinatoren en schooldirectie. Of naar keuze door een deel van het team.

Uit het instrument:

Conflictoplossing					
Leerlingen bij ons op school:					
	helemaal niet mee eens	niet mee eens	neutraal	mee eens	helemaal mee eens
1. zijn in staat eerst af te koelen als ze boos zijn	☐	☐	☐	☐	☐
2. verplaatsen zich in standpunt en gevoelens van de ander	☐	☐	☐	☐	☐
3. zoeken naar een win-win-oplossing in een conflict	☐	☐	☐	☐	☐
4. lossen conflicten op zonder geweld	☐	☐	☐	☐	☐

Gezamenlijke besluitvorming					
Leerlingen bij ons op school:					
	helemaal niet mee eens	niet mee eens	neutraal	mee eens	helemaal mee eens
13. hebben invloed op beslissingen in de klas	☐	☐	☐	☐	☐
14. brengen hun mening onder woorden	☐	☐	☐	☐	☐
15. onderbouwen hun mening met argumenten	☐	☐	☐	☐	☐

Heeft u kennis en vaardigheden om:					
	helemaal niet	nauwelijks	voldoende	vrij veel	heel veel
1. leerlingen positief sociaal gedrag aan te leren	☐	☐	☐	☐	☐
2. ervoor te zorgen dat alle leerlingen zich gehoord en gezien voelen	☐	☐	☐	☐	☐
3. ervoor te zorgen dat alle ouders zich gehoord en gezien voelen	☐	☐	☐	☐	☐
4. leerlingen te leren hun conflicten zélf op te lossen	☐	☐	☐	☐	☐

Figuur 13 t/m 15: Uitsneden uit de Vragenlijst Onderzoek De Vreedzame School

Uit de rapportage:

Vragenlijst - Leerlingen bij ons op school - conflicten oplossen	3,5
1. zijn in staat eerst af te koelen als ze boos zijn	3,0
2. verplaatsen zich in standpunt en gevoelens van de ander	3,1
3. zoeken naar een win-win-oplossing in een conflict	3,4
4. lossen conflicten op zonder geweld	2,6
5. maken het weer goed na een ruzie	4,4
6. helpen een conflict van anderen op te lossen (bemiddelen, mediëren)	4,3
Vragenlijst - Leerlingen bij ons op school - verantwoording voor gemeenschap nemen	3,3
7. houden zich aan de afspraken in klas en school	3,7
8. spreken iemand aan die zich niet aan de afspraken houdt	3,1
9. zeggen er iets van als iemand wordt gepest of onrechtvaardig behandeld	3,3
10. ruimen rommel op ook als het niet van hen zelf is	3,7
11. zijn betrokken bij het oplossen van problemen in de groep	2,7
12. geven opstekers (complimenten) aan anderen	3,4

Figuur 16: Uitsnede Vragenlijst Onderzoek De Vreedzame School